

तस्या रूपेण स गिरिवेशेन च विशेषतः । स सदृश्चक्षुःपलतो हिरण्य इवाभवत् ।
 अवमेने च तां दृष्ट्वा सर्वलोकेषु योषितः । अवाप्तं चात्मनो मेने स राजा चक्षुषः फलं ।
 जन्मप्रभृति यत्किञ्चिद्दृष्टवान्स महीपतिः । रूपं न सदृशं तस्यास्तर्कयामास किञ्चन । ६४४
 तथा बद्धमनश्चक्षुः पाशैर्गुणमयैस्तदा । न चचाल ततो देशादुबुधे नच किञ्चन ।
 अस्या नूनं विशालाद्याः सदेवासुरमानुषं । लोकं निर्मथ्य धात्रेदं रूपमाविष्कृतं कृतं ।
 एवं सन्तर्कयामास रूपद्रविणसम्पदा । कन्यामसदृशीं लोके नृपः सम्बरणस्तदा ।
 ताञ्च दृष्ट्वैव कल्याणीं कल्याणाभिजनो नृपः । जगाम मनसा चिन्तां कामबाणेन पीडितः ।
 दह्यमानः स तीव्रेण नृपतिर्मन्मथाग्निना । अप्रगल्भा प्रगल्भस्तां तदोवाच मनोहरां । ६४५
 काऽसि कस्यासि रम्भोरु किमर्थं चेह तिष्ठसि । कथञ्च निर्जनेऽरण्ये चरसेका शुचिस्मिते ।
 त्वं हि सर्वानवद्याङ्गी सर्वाभरणभूषिता । विभूषणमिवैतेषां भूषणानामभीप्सितं ।
 न देवीं नासुरीं चैव न यक्षीं नच राक्षसीं । नच भोगवतीं मन्ये नगन्धर्वीं न मानुषीं ।
 या हि दृष्टा मया काश्चिच्छ्रुता वाऽपि वराङ्गनाः । न तासां सदृशीं मन्ये त्वामहं मत्तकाशिनि ।
 दृष्ट्वैव चारुवदने चन्द्रात्कान्ततरं तव । वदनं पद्मपत्राक्षं मां मथ्यातीव मन्मथः । ६४६
 एवं तां स महीपालो बभाषे न तुसा तदा । कामार्त्तं निर्जनेऽरण्ये प्रत्यभाषत किञ्चन ।
 ततो लालयमानस्य पार्थिवस्यायतेक्षणा । सौदामिनीव चाभ्रेषु तत्रैवान्तरधोयत ।
 तामन्वेष्टुं स नृपतिः परिचक्राम सर्वतः । वनं वनजपत्राक्षीं भ्रमन्नुन्मत्तवत्सदा ।
 अपश्यमानः स तु तां वज्रं तत्र विलप्य च । निश्चेष्टः पार्थिवश्रेष्ठो मुहूर्त्तं स व्यतिष्ठत ।
 इत्यादिर्ष्वणि चैत्ररथपर्वणि तपत्युपाख्याने एकसप्तत्यधिकशतोऽध्यायः ॥ १७१ ॥
 गन्धर्व उवाच ॥ अथ तस्मामदृश्यायां नृपतिः काममोहितः । पातनः शत्रुसंधानां पपात धरणीतले । ६४७
 तस्मिन्निपतिते भूमावथ सा चारुहासिनी । पुनः पीनायतश्रोणी दर्शयामास तं नृपं ।
 अथावभाषे कल्याणी वाचा मधुरया नृपं । तं कुरुणां कुलकरं कामाभिहतचेतसं ।
 उवाच मधुरं वाक्यं तपतो प्रहसन्निव । उत्तिष्ठोत्तिष्ठ भद्रन्ते न त्वमहं स्थिरिन्दम ।
 मोहं नृपतिशार्दूल गन्तुमाविष्कृतः क्षितौ । एवमुक्तोऽथ नृपतिर्व्याचा मधुरया तदा । ददर्श विपुलश्रोणीं तामेवाभि
 मुखे स्थितां ।
 अथ तामसितापाङ्गीमावभाषे स पार्थिवः । मन्मथाग्निपरीतात्मा सन्दिग्धाक्षरया गिरा । ६४८
 साधु त्वमसितापाङ्गि कामार्त्तं मत्तकाशिनि । भजस्व भजमानं मां प्राणा हि प्रजहन्ति मां ।
 त्वदर्थं हि विशालाक्षि मामयं निश्चितैः शरैः । कामः कमलगर्भाभे प्रति विध्यन्नशाम्यति ।
 दृष्टमेवमनाक्रन्दे भद्रे काममहाहिना । सा त्वं पीनायतश्रोणि मामाप्नुहि वरानने ।
 त्वदधीना हि मे प्राणाः किन्नरोद्गीतभाषिणि । चारुसर्वानवद्याङ्गि पद्मेन्दुप्रतिमानने ।
 नह्यहं त्वदृते भीरु शक्यामि खलु जीवितुं । कामः कमलपत्राक्षि प्रतिविध्यति मामय । ६४९